

KURJER WARSZAWSKI

D. 9. Stycznia.

SOBOTA.

ROK 1830.

N° 8.

WSPOMNIENIA.

Odjazd z Polski Po-
sta Sultana Baiaze-
ta 1501.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Rada Administracyjna Królestwa d. 1 z. m. postanowiła iż od *Niklu* czyszczonego w hru-
chach lub sztabkach, będzie pobierane cło
wchodowe, od centnara groszy 10, konsumo-
we od centnara złp: 3, razem złp: 3 gr: 10. —
Tegoż dnia *Rada Adminis: Król:* postanowiła
Dodatki i odmiany Instrukcji dla Dyrekcji szcze-
gółowych Towarzystwa Kredyt: Ziems: To po-
stanowienie iest w Dzienniku praw umieszczone.

Towarzystwo Dobroczytności otrzymawszy
w ofierze d. 1 Stycznia 1830. Kaftaników su-
kiennych sztuk 4, Koszul 4, Szlafmic wełnian-
nych par 4, Pończoch wełnianych par 4, Skar-
petek wełnianych par 4, Rękawic z futrem par
4, i obok tego Rubla srebrem, poczytuie za
miły obowiązek złożyć w imieniu cierpiącej
ludzkości najczulsze podziękowanie *Damom* któ-
re wyż wyrażone dary bez wymienienia swe-
go nazwiska w liście przez litery B. O. Y. po-
pisany nadesłały, upewnia przytem Towa-
rzystwo iż stosownie do żądania ofiarujących,
rzeczy te pomiędzy najbiedniejszych rozdzie-
lonemi będą.

Donoszą z *Krakowa* dnia 5 b. m. »Ciało ś.
p. Arcy Biskupa Prymasa Królestwa, *Woron-
cza*, co chwila spodziewane iest w stolicy na-
szej. Już porobiono przygotowania na przy-
jęcie zwłok tego dostojnego Arcy-Pasterza.»

Listy Kupieckie donoszą, że w *Holandji*
dla nadzwyczajnie tegiej zimy, związki han-
dlowe są przerwane, lecz spodziewaia się iż
wkrótce do *Francji* i *Anglii* żądane będzie
zboże, gdyż po 2 letnich małych urodzaiach,

zapasy są szczupłe, i zapewne targi w *Holandji*
zyskowny otworzą widok dostawom z *Polski*.

Za 100 zł: w Listach Zastaw: nie licząc w to
wartości kuponu wynoszącej gr: 5 1/3, procent 4,
żądaia zł: 98 gr: ... , daia zł: 97 gr: 22 i pół. —
Obligacje Udział: po zł: 300, żądaia 350, daia ...

Nieoboiętny świadek stanu terażniejszej pol-
skiej literatury, śmiem się spodziewać, że po-
strzeżenia moje o tejże, mogą mieć iakikolwiek
pożytek a przynajmniej pobudzić sposobniej-
szych do lepszego ich wyiaśnienia. Uważam
nadewszystko, że dobry skutek usiłowań ludz-
kich, tak w rzeczach smaku, iak we wszyst-
kiem, nie tyle bywa wątpliwy, przez brak
wielkich i śmiałych pomysłów, iak przez po-
miianie względów i doświadczeń najprostszych,
dla tego tylko że są takimi. Te proste do-
świadczenia niepozwalaią stać upornie przy da-
wnem, dla tego że iest dawne, ani też chwyt-
ać się nowości, dla tego tylko, że ta na czas
płtaca. Na to szczególnie zwracać uwagę
miłośników literatury czystej, uznaię się ob-
wiązany. W tym celu pragnę ogłosić zbiór
pism moich, ściągających się do obecnego sta-
nu literatury. Gdy iednak dzieła tego rodzaju
i tej objętości zwykle w kraju naszym wydat-
ków druku nie wracaią, zmuszony iestem o-
głosić prenumeratę, od której rozpoczęcie
druku zalożec będzie. Pisma powyższe wyjdą
w 3ch tomach, każdy po 20 przeszło ar-
kuszy in 8vo *maiori*. Obejmować będą: Uwa-
gi nad literaturą polską; Rozprawy estetycz-
ne; Kurs o stylu polskim; Żywoty uczonych;
dotąd niedrukowane poezje, czyli raczej wier-

sze i t. d. Umieszczone będą z dodatkami niektórych rozprawy, po dawniejszych pismach periodycznych rozproszone, tak jednak iż większą nierównie część zajmą pisma zupełnie nowe. Pierwszy Tom wyjdzie w mie: Mareu r. b. po nim wkrótce 2 następujące. Prenumerujący zapłacą za 3 Tomy zł. 18. Można prenumerować tylko na Tom jeden po zł. 6. A żeby jednak dzieło rozrywane nie było, odbierający Tom lwszy złoży prenumeratę na tom 2gi, następnie na 3ci. Prenumeratę przyjmować będą wszystkie Księgarnie w Warszawie. K. Brodziński Profesor w Wydziale Nauk Pięk: Król: Uniwer:

Na ogrzanie Jzb dla biednych, przystano ieszcze do Redakcji *Kurjera Warsza:* zł. 5 i tyleż dla Sierot z *Taboru*.

Osoby trudniące się recepturą lekarstwa podług *Leroa* (Le Roy) raczą uważać, że stopień mocy wódki podług *Karjera* 20ty, odpowiada na próbie do wodek w kraju naszym używanej, stopniom 6 i pół. Stopień 21szy odpowiada stopniom 7miu. Stopień 22 stopniom 7miu i pół. *Magier.*

Zima terazniejsza trwała, podała sposobność sprowadzenia do *Warszawy* towaru dotąd do tej stolicy nieprzywożonego. Z Guberni *Czerwiechowskiej* w zeszłym tygodniu przywieziono kilkadziesiąt *Sau Rossyjskich*, które w krótko rozkupiono od 12 do 45 rubli sr:

Wydane niedawno w *Paryżu* dzieło *Salwandego* w 3ch Tomach *Historja Polski przed i po Janie Sobieskim*, wyjsz ma wkrótce w przekładzie *niemieckim*. Dzienniki niemieckie przyznają mu wiele wartości lubo nie czynią wolnem od niektórych uchybień.

Następna *Maskarada* w Teatrze *Naro:* daną będzie od jutrzeza tydzień, to jest d. 17 b.m.

Jeżeli romanse *Waltera Skotta* z upodobaniem czyta Publiczność, dla tego, że cha-

raktery i obyczaje dawne wiernie są oddane, nie mniejszą mieć powinny zaletę romanse, które niezajmując się samą sentymentalnością, iuż teraz za zaletę w romansach nieuchodzącą, malują charaktery i obyczaje współczesne czyli z codziennego życia wzięte, bo i one nczą młodego czytelnika czego w cnotliwym życiu unikać i co gorliwie naśladować powinien. Do tego rodzaju *Romansów* należy wyszły w tych dniach p. t. *Ragano* czyli *Płochosc* przez E*** który, jeżeli nie iest historyczny, nie maluje obyczajów dawnych, w tem równać go można do *Romansów* *Waltera Skotta*, że opisy są w nim żywe, charaktery trafne, a styl przy zwięzłości przyjemny. W tem zaś czytelnika *Polaka* więcej zajmować powinien niż *romans* *W. Skotta*, że z *Litwy* przენosi czytelnika do *Krakowa* i do *Wieliczki*, do *Warszawy* i jej okolic, a wszędzie obeznawa go z obyczajami mieszkańców szczególnie z obyczajami i przesądami gminu w *Litwie*. *Romans* ten składa się z 3ch Tomów in 12 wyszedł drukiem i nakładem *N. Gliksberga* Typografa *Uniwersyte:* i kosztuje zł. 15.

Petnia dziś o godz: 4, min: 57, rano. — Zimna stopni 5. Wczoraj w południe 2.

Artykuł nadesłany z Sochaczewa. — (Umieszczamy go dosłownie.) — Prose *Wielmożne Panstwo* abyś w *Kurjerach* upomniał się o nasz biednych *Skrypków*, którzy przez całe życie grali po *Karcmach* i *Wesielach* nasze ojcyście *Mazury*, *Krakowiaki* i inse, i to nas żywiło a wsyscy byli temu radzi, a teraz nie tylko przychodzo z *Warsawy* z *Sejne Katryńko* ale i *Panowie* kupuio także *Katryńki* które nam *Skrypakom* chleb odbieraiu; a przytym graio tylko *staiery* cudzoziemskie i *Bóg* wie jakie cudaki, a nasych tanow nie. Jeśli to potrwa to zapomnimy o swoich *Ma-*

zurach, Bardzo uprasamy, najnisi sładzy Skrypkowie.

W kilkunastu wsiach Obwodu *Warszaws*: wielu *Wieśniaków* wciągu zesłych 3ch tygodni dostało zapalenia mózgu; większa ich połowa postradała przez to życie, innych troskliwosć szanownych Lekarzy ocaliła. Przyczyną tej choroby mają być zbyteczne mrozy.

List pisany dni temu 10 z *Petersburga*, donosi, że w tej stolicy tegoroczna zima iest bardzo łagodna, nie było dotąd mrozu przenoszącego 10 stopni; deszcze są częste, a mgły ustawiczne.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

N. Król *Niderlandzki* syna swego Królewicza *Fryderyka* mianował Admiralem.—W *Madrycie* wezasie wjazdu nowej Królowej *Hiszp*: znajdowało się 300,000 Ludzi.—Do *Marsylji* już przybyło 2500 wojska *Francuzkiego* wracającego z *Grecji*.—W *Aszpurgu* niedawno umarła Obywatelka mająca lat 87, zostawiwszy dzieci, wnuków i prawnuików 79.—W *Londynie* pożyczka dla *Sultana* już ma być ustanowioną. Summa iej iest 240 miljonów złł: pols: z przewizją 6 od 100, za lat 30 ma być oddana.—Gdy w *Paryżu* zabrakło już Poetom nowych przedmiotów do opisywania ich wierszami, P. *Gilom* całą Konstytucją państwa *Francuzkiego* ułożył wierszem, i ofiarował swą pracę Królowi; młody *Zomini* pracuje nad *Jeografją* którą także wierszem ogłosi!—Donoszą z *Stambułu* że w tej stolicy przewidują iż nastąpią ważne zmiany; w pałacu *Posła* *Angiels*: wszyscy Sekretarze są zajęci ciągłą pracą, o której rozmaite, lecz niepewne, rozchodzą się wieści.—Kordon *Austrijac*: wojskowy, będący na granicy wyższych *Włoch*, ma być zniesiony.—Jeden z podróźnych *Anglików*, bawiący w *Holandji*, *Lubownik* myślistwa, niemogąc w tym kraju znaleźć miejsca stosownego do polowania, za-

czął strzelać wróble; nieszczęściem trafił szrótem w *Wieśniaka* stojącego za płotem, z czego tenże *Wieśniak* wkrótce zakończył życie. *Anglik* natychmiast sam oddał się wręce sprawiedliwości.—Ile w *Szwajcarji* ieszczesą prawa *Kryminalne* surowe, dowodzi ndwy przykład; *Kobietę* która przez zemstę podpaliła dom sąsiada, skazano na przywiązanie do pręgiarza, uduszenie iej i spalenie ciała!—Wydawca dziennika wychodzącego w *Marsylji*, skazany został niedawno za obrazę *Religji*, na rok i dzień do więzienia, oraz na zapłcenie 1,000 fr: kary. Appellował od tego wyroku do sądu dworskiego, który skazał appellanta na 2 letnie więzienie i 3,000 franków kary.—*Arcy-Xiąże Karol* najstarszy Brat N. Cesarza *Austriackiego* doznał dotkliwego smutku; *Małżonka* iego z domu *Nasauskiego*, mająca dopiero lat 32, po kilkodniowej chorobie, przeniosła się do wieczności.—Słychać że *Prezesrządu* *Greckiego* Hr: *Kapo d' Istria* ni bezpiecznie iest chory.—Z *Paryża* wyieżdżając do *Stambułu* 5 *Modniarek*, 2 *Tancmistrków* i jeden *Restaurator*.—W *Londynie* tej zimy za futra tak drogo płacą iak nigdy w tej stolicy niebywało.—*Rosyni* w ciągu lat 19 ułożył 38 *Oper*. Jego twórcza siła tak iest wielka, iż w niektórych latach po 3 lub 4, a w 1812 sześć *Oper* wykończył.—*Plantator* pewien (w kracich zjedn: *Amer*): któremu uciekł niewolnik, wlicie gończym umieszczonym w dzienniku *Szarleston*, wyraził się następnie, „*W il* (nazwisko niewolnika) poznany być może pobliznach iakie ma na plecach od kańczuga. Musiał zapewne udać się do *Koosahatchie*, gdzie znajduje się iego żona i pięcioro dzieci, które w przeszłym tygodniu *Panu Gallespir* sprzedaliśmy!—Zdarza się często że w pobliskości *Islandji* okręt natrafi na wielorybów, które formalnie na niego uderzają; zwyczajne okrę-

ty nieobawiają się ich napaści. Okręt *Dorada* doznał iednakże niedawno smutnego losu. Tracił on, iak mniemają, wbiegu swoim wieloryba, który rozgniewany tak silnie uderzył go ogonem, iż cała budowa bardzo została nadwężzona, a osada z niezmierną usilnością aż do przybycia do *Hawru* pompować wodę musiała. — Jedno z p'ism *francuzkich* obliczyło wszelkie bitwy, oblężenia i traktaty *Francji* od powstania monarchji tej aż do roku 1815. Okazuje się z tego iż bitw lądowych było 1305, morskich 77, oblężeń lądowych 1780, morskich 23, a 60 traktatów pokoju. — W *Paryżu* wydał niedawno *Niemiec* pewien dzieło: *Moi mème et mes autres moi mèmes.* (Ja sam i moi inni iasami). Wydawca jest stronnikiem nauki o przechodzeniu dusz, i utrzymuje, iż już teraz siódmy raz żyje na naszej ziemi!! — W końcu r. z. miano wystawić w *Paryżu* (w teatrze przy bramie S. Marcina) *Rozbójników Szyllera.*

NB. W kilkunastu exemplarzach wczorajsze-go *Kutjera*, wydanych wcześniej na Poczcie, w uwiadomieniu o obraniu Członka Rady Oby: Cyr: VII *Warszawy*, mylnie wydrukowano Nazwisko; być zaś powinno »JW. Józef *Jędrzejewicz* Sędzia Pokoju.»

DONIESIENIA.

Na skutek dozwolenia Sądowego, i na żądania Pełnomocnika nieobecnych Sukcessorów niegdą *Walentego Grabowskiego*, Michośi po tymże pozostałe iako to: *Bielizna, Garderoba* i różne sprzęty domowe, sposobem publicznej *Licytacji*, w dniu 12 m. i. r. b. o godzinie 2 z południa w domu przy ulicy *Nowolipie* pod Nr 2401, tu w *Warszawie* sprzedane zostaną, przy *Licytacji* tej nastąpi zarazem dozwolona sprzedaż *Instrumentów Chirurgicznych* srebrnych i stalowych, *Apteczki domowej* z naczyniami i lekarstwami, *Dzieł naukowych* lekarskich, i tym podobnych różnych drobnych przedmiotów, należących do pozostałości niegdą *Stefana Zawadzkiego* *Lekarza Batalji nowego Wojsk Polski h.* — Rejent *Powiatu Warszawskiego* *Marcin Ciechanowski*

Podpisana ma zaszczyt donieść Sza: *Publiczności*, iż jutro pod Nr 451 na *Krakowskim Przedmieściu* dany będzie *BAL Przyjacielski* przy dobranym muzyce i oświeconych salach. Wszelkie trunki, jedzenia i chłodniki za umiarkowaną cenę sprzedawane będą. Cena wnijscia zł: 3 i gr: 5 na ubogich. Damy zaś mają wolne wejście. *Praszoce* i *Laski* za *kontramarkami* odbierane i wydawane zostaną. —

Teresa Cwikiel.

LICYTACJA. — Gdy z powodu nadeszłych *Świąt Bożego Narodzenia* w zeszyłym *Miesiącu* niewszystkie jeszcze *Precjoza* do pozostałości niegdą *Wojciecha Bogusławskiego* byłego *Dyrektora Teatru Narodowego* należące wyprzedane być mogły, przeto podpisany Rejent wyznacza nowy termin na *Poniedziałek* czyli na dzień 11 m. i. r. b. na godzinie 10 z rana, w którym takowe *Precjoza*, a w szczególności *Zegarki kieszonkowe* złote *repetjery*, *Tabakiery* złote, *Pierścienie brylantowe*, *Srebro*, *Biusta* i inne przedmioty przez publiczną *Licytacją* w *Klasztorze* po *Bernardynkach*, czyli w *Sali Koncertowej* *Konserwatorjum Muzyki* sprzedane zostaną. —

Cesław Kowalewski Rejent W. M.

Obezpany dokładnie z *Gospodarstwem* wiejskiem, tudzież *Leśnictwem*, umiejący różne języki, życzy mieć miejsce. *Wiadomość* przy ulicy *Senatorskiej* Nr 463 u P. *Lewenglita.*

Doia 6 b. m. koło godziny 5 idąc z ulicy *Sto Krzyżkiej* do *Mennicy* lub też wieczorem z tamąd idąc ulicą *Belańską* do *Arsenału*, zgubiono *PALATYNĘ* futrzaną z *skun* ciemnych, różową, iedwabiem podszytą, z haftkami, *Uczciwy* znalazca raczy oddać do *Drukarni Kutjera Warszawskiego* za nagrodą *Rubli 3 srebrem.*

CEBULE KWIATOWE HOLENDERSKIE iako to: *Hiacenty*, *Tacety*, *Narcyzy*, *Tulipany*, *Rannikuły*, *Amarylis* i *Anemony* pojedyncze i *dubeltowe*, są do sprzedania w *Ogrodzie* *Rudolfa Ohmza* *Rogatkami Wolskimi* pod Nr 3086 przy ulicy *Wolskiej*. W tymże *Ogrodzie* dostać można *zakonserwowanych KALAFJORÓW* z dodatkiem 10 procentu na stu *Kalafjorach*. *Życzący* nabycią takowych *szczegółów*, raczą się zgłosić do wyż *rzeczonego Ogrodu.*

Wczoraj wyciągnięte Nra 2. 11. 18. 40. 35. *TEATR NARODOWY.* Jutro 9 raz *Kopciuszek.* *TEATR ROZMAITOŚCI.* Jutro *Talizman*, 11 raz *Popas*, 4 raz *Kto wie na co się to przyda.*